

1546 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet houdende nadere voorzieningen betreffende de voorwaardelijke veroordeling en de voorwaardelijke invrijheidstelling.

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 9 Februari 1950.

JULIANA.

1546 2

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Overwegende, dat het wenselijk is gebleken enige nadere voorzieningen te treffen ten aanzien van de regeling der voorwaardelijke veroordeling en der voorwaardelijke invrijheidstelling;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

In artikel 14a van het Wetboek van Strafrecht worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het eerste lid wordt als volgt gelezen:

„In geval van veroordeling tot gevangenisstraf van ten hoogste één jaar, tot hechtenis, vervangende hechtenis daaronder niet begrepen, of tot geldboete, kan de rechter daarbij tevens zowel ten aanzien van die straf als ten aanzien van de opgelegde bijkomende straffen het bevel geven, dat deze geheel of voor een door hem te bepalen gedeelte niet zullen worden ten uitvoer gelegd, tenzij hij later anders mocht gelasten op grond dat de veroordeelde zich vóór het einde van een bij het bevel te bepalen proeftijd aan een strafbaar feit heeft schuldig gemaakt, dan wel gedurende die proeftijd zich op andere wijze heeft misdragen of een bijzondere voorwaarde welke bij het bevel mocht zijn gesteld, niet heeft nageleefd.”

2. Het tweede en het derde lid vervallen.

3. In het vijfde lid worden de woorden „en tweede lid vinden” vervangen door de woorden „lid vindt”.

Artikel II

In artikel 14e van het Wetboek van Strafrecht vervallen de woorden „in persoon”.

Aan het artikel wordt de volgende zin toegevoegd:

„In ieder geval, waarin bijzondere voorwaarden zijn gesteld of waarin het openbaar ministerie dit bepaalt, geschiedt de betekening aan de veroordeelde in persoon; in andere gevallen geschiedt dit zoveel mogelijk.”

Artikel III

In artikel 14g van het Wetboek van Strafrecht, eerste zin, wordt in plaats van de woorden „opdragen of den proeftijd” gelezen „opdragen, den proeftijd verkorten of dezen”.

Artikel IV

1. In artikel 14h, eerste lid, wordt in plaats van de woorden „of de veroordeelde” gelezen: „, de veroordeelde zich misdraagt of”.

Artikel V

In artikel 15a, vijfde lid, van het Wetboek van Strafrecht, wordt in plaats van de woorden „Gedurende den proeftijd” gelezen „Gedurende den proeftijd kan worden bepaald, dat deze vóór het in artikel 15 bedoelde tijdstip zal eindigen.”.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister van Justitie,

1546 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemene beschouwingen

Bij het opnemen van een nieuw rechtsinstituut in de wetgeving zal men geneigd zijn degenen, die met de toepassing van dit instituut zullen worden belast, aan strikte wettelijke regels te binden. Op die wijze doet men ervaring op met een misschien beperkte, doch uniforme toepassing van het nieuwe instituut, waarmee geleidelijkaan rechter en justitiabelen vertrouwd geraken. Eerst wanneer de nieuwe instelling in het rechtsleven van het volk is ingeburgerd, kan men er toe overgaan bij de toepassing grotere vrijheden te laten.

Aldus is het ook gegaan met het instituut der voorwaardelijke veroordeling. De aanvankelijke redactie van artikel 14a van het Wetboek van Strafrecht liet de rechter slechts de vrijheid om te bevelen, dat in de in dat artikel genoemde gevallen een vrijheidsstraf niet ten uitvoer gelegd zou worden, tenzij hij later op één der in het artikel vermelde gronden anders mocht gelasten. Nadat deze bepaling veertien jaren van kracht was geweest, is bij de wet van 15 Juni 1929 (*Staatsblad* no. 360) aan de rechter een ruimere bevoegdheid gegeven. De mogelijkheid tot voorwaardelijke veroordeling werd uitgebreid tot het geval van veroordeling tot geldboete en bovendien werd de rechter door de invoering van een nieuw tweede lid van artikel 14a in staat gesteld om een gedeeltelijk voorwaardelijke, gedeeltelijk onvoorwaardelijke straf op te leggen. Ook hier, bij de invoering van de z.g. gecombineerde straffen, heeft de wetgever de rechter aan strenge regels gebonden.

Het komt de ondergetekende voor, dat zowel het instituut der voorwaardelijke veroordeling als het instituut der gedeeltelijke voorwaardelijke, gedeeltelijk onvoorwaardelijke veroordeling in de rechtspraktijk een zodanige vaste plaats en een zodanige constante wijze van toepassing hebben verkregen, dat het mogelijk is zonder voor een te uiteenlopende toepassing der betreffende bepalingen bevreesd te moeten zijn de rechter meer dan tot dusverre vrij te laten. Hierdoor krijgt de rechter de mogelijkheid om in ieder afzonderlijk geval de voor de veroordeelde meest passende combinatie van voorwaardelijke en onvoorwaardelijke straffen te geven.

Het bijgaand ontwerp voorziet in een wijziging van de artikelen 14a, 14e, 14g en 14h van het Wetboek van Strafrecht, welke in de lijn van de bovengeschetste ontwikkeling ligt en welke dus de strekking heeft de vrijheid van de rechter tot het opleggen van de meest passende gecombineerde straffen te vergroten.

Bovendien is aansluiting gezocht aan de bepalingen betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling. Hierdoor werd het wenselijk ook in artikel 15a van het Wetboek van Strafrecht een ondergeschikte wijziging aan te brengen.

Artikel I

1 en 2. In het eerste lid van artikel 14a zijn drie wijzigingen aangebracht, die hier achtereenvolgens bespreking mogen vinden.

a. Het geldende derde lid van artikel 14a bepaalt, dat het voorwaardelijk opleggen van de hoofdstraf of van een gedeelte daarvan meebrengt, dat de bijkomende straffen voorwaardelijk zijn opgelegd, tenzij de rechter van die bijkomende straffen bepaalt, dat zij in haar geheel onvoorwaardelijk zullen zijn. De combinatie voorwaardelijke hoofdstraf—voorwaardelijke bijkomende straf is dus regel, maar de